Gemeente Maastricht

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

ONDERWERP
input voor Omgevingseffectrapportage

DATUM
17 mei 2023
Verz. 17 mei 2023

BIJLAGEN
Notitie Reikwijdte en Detailniveau

BEHANDELD DOOR
SMG (Sven) Cimmermans

TELEFOONNUMMER
043 350 5396

ONZE REFERENTIE
2023.02335

E-MAILADRES
sven.cimmermans@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE
--

Raadsinformatiebrief

Geachte raadsleden,

Met deze raadsinformatiebrief wil ik u informeren u over de stand van zaken rondom de Omgevingseffectrapportage.

Verplichte rapportage
Het opstellen van een Omgevingseffectrapportage bij een Omgevingsvisie is verplicht. Het is namelijk te verwachten dat de Omgevingsvisie het kader vormt voor milieueffectrapportage (m.e.r.) - (beoordelings)plichtige activiteiten en activiteiten met mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden. De Omgevingseffectrapportage wordt parallel aan de actualisatie van de omgevingsvisie opgesteld. De Notitie Reikwijdte en Detailniveau vormt de basis van de basis van de Omgevingseffectrapportage.

Meerwaarde Omgevingseffectrapportage
Zoals geschetst in de *startnotitie actualisatie omgevingsvisie, participatie en burgerberaad* biedt het (verplicht) opstellen van een milieueffectrapportage mogelijkheden. De ontwerpende werkwijze geeft ruimte om in samenhang keuzes te maken in de omgevingsvisie en geeft aan waar het nieuwe ruimtelijk beleid leidt tot kansen en waar tot risico's. Dat geeft heldere aanknopingspunten voor het aanscherpen van het beleid of het geven van randvoorwaarden bij de verdere uitwerking van het beleid in het omgevingsplan en/ of omgevingsprogramma. Daarom zal conform raadsbesluit het milieueffectrapport als de Maastrichtse Omgevingseffectrapportage worden opgesteld. Daarbij wordt verder gekeken dan de effecten op enkel het milieu, zoals meestal gebruikelijk is in milieueffectrapporten. Dit omdat het beleid in de Omgevingsvisie de menselijke leefomgeving als geheel omvat, dus zowel milieu, economie als sociaal. De specifieke thema's en aspecten (onder meer natuur, gezond gedrag, veiligheid, economische vitaliteit en wonen) kunt u teruglezen in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau zoals is bijgevoegd aan deze raadsinformatiebrief.

Input voor de notitie
Graag willen we de inwoners de kans bieden om hun mening te geven op de onderwerpen die we gaan onderzoeken in de Omgevingseffectrapportage. Daarom ligt de Notitie Reikwijdte en Detailniveau van 19 mei tot en met 30 juni 2023 ter inzage. Op 31 mei is er tussen 18.30 en 20.00 een inloopavond in het Eiffelgebouw. U bent van harte uitgenodigd om tijdens deze inloopavond vragen te stellen. U kunt zich aanmelden via omgevingswet@maastricht.nl. Wilt u zich uiterlijk 28 mei aanmelden?

Ketenpartners
We hebben partners en regiogemeenten (o.a. de GGD, Veiligheidsregio Zuid-Limburg, Enexis, gemeente Eijsden-Margraten) reeds gevraagd te reageren op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Hun adviezen zijn verwerkt in het stuk of, indien van toepassing op de omgevingsvisie, worden meegenomen bij de actualisatie van de omgevingsvisie. Verder is de onafhankelijke Commissie voor de Milieueffectrapportage [1](de Commissie m.e.r.) gevraagd de Notitie Reikwijdte en Detailniveau te bekijken en daar een advies over uit te brengen, om dit advies vervolgens mee te kunnen nemen in de verdere uitwerking. De Commissie m.e.r. zal na afloop van de inspraakprocedure op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau een advies uitwerken. Samen met de mogelijke reacties uit de inspraakprocedure worden deze verwerkt in de verdere uitwerking van de Maastrichtse Omgevingseffectrapportage en de actualisatie van de omgevingsvisie.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en hopen u op 31 mei te mogen zien.

Hoogachtend,

Frans Bastiaens
Wethouder Stedelijke Ontwikkeling, Cultuur, Veerkrachtige Wijken en Ouderenbeleid

[1] Omgevingsvisies - Commissiemer.nl

RAPPORT

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Omgevingsvisie gemeente Maastricht

Klant: Gemeente Maastricht

Referentie: BI9213101100MIRP001F02
Status: Definitief/02
Datum: 4 mei 2023

Gemeente Maastricht

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

Projectgerelateerd

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Amerikalaan 110
6199 AE Maastricht Airport
Netherlands
Mobility & Infrastructure

+31 88 348 78 48 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Sub titel: Omgevingsvisie gemeente Maastricht
Referentie: BI9213101100MIRP001F02
Status: 02/Definitief
Datum: 4 mei 2023
Projectnaam: MOER
Projectnummer: BI9213

Classificatie

Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderzins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

1 Inleiding 1
1.1 Aanleiding 1
1.2 Notitie Reikwijdte en Detailniveau 1
1.3 Leeswijzer 2

2 De Omgevingsvisie Maastricht 1.0 3
2.1 Thema's uit de Omgevingsvisie 3
2.2 Trends, ontwikkelingen en opgaven 3

3 De te actualiseren Omgevingsvisie 4
3.1 Aanleiding en doel Omgevingsvisie en MOER 4
3.2 Omgevingsvisie: proces en resultaten tot nu toe en vervolg 5
3.3 Participatie 5

4 Het Maastrichtse omgevingseffectrapport (MOER) 6
4.1 Interactie Omgevingsvisie en MOER 6
4.2 Abstractieniveau MOER sluit aan bij Omgevingsvisie 9
4.3 Monitoring van de Omgevingsvisie 9

5 Wat wordt er onderzocht in het MOER? 11
5.1 Kwaliteiten leefomgeving, effecten nieuw beleid en doelbereik 11
5.2 Beoordelingsaspecten die worden onderzocht 11
5.3 Alternatieven 13
5.4 Abstractieniveau MOER sluit aan bij Omgevingsvisie 13

6 Wat zijn de vervolgstappen na de NRD? 14
6.1 Proces en tijdspad Omgevingsvisie 14
6.2 Proces en tijdspad m.e.r.-procedure 14
6.3 Participatie bij de NRD 15

Begrippenlijst

1 Inleiding

Maastricht is een unieke stad in Limburg, Nederland en de Euregio (vijfhoek Hasselt-Maastricht-Luik-Aken-Eupen), met een bijzondere aantrekkingskracht op mensen. Een stad met een hoge kwaliteit van leven en een herkenbare eigen identiteit; met een rijke monumentale kwaliteit en internationale sfeer (vooral in de historische Binnenstad) en een eigen stedenbouwkundige geschiedenis. Een compacte stad in een weids landschap, gelegen in de groene heuvels van Zuid-Limburg, vlak tegen de Belgische grens en op een steenworp afstand van steden als Luik, Hasselt en Aken. Een stad met een prettige 'maat' met diverse voorzieningen en landschappen in de directe nabijheid.

1.1 Aanleiding

De gemeente moet en wil de kwaliteiten van Maastricht behouden en versterken. Daarom werkt de gemeente Maastricht aan het actualiseren van de huidige 'Omgevingsvisie Maastricht 2040' (hierna: 'Omgevingsvisie'). Actualisatie is onder meer nodig omdat er nieuwe stads-, economische- en sociale visie(s) door de gemeenteraad zijn vastgesteld. De huidige Omgevingsvisie is in december 2020 door de raad vastgesteld, formeel nog als een structuurvisie. Om te voldoen aan de eisen van de Omgevingswet, namelijk het hebben van een vastgestelde Omgevingsvisie als gemeente in 2025, streeft de Gemeente Maastricht naar vaststelling van de Omgevingsvisie voor 31 december 2024.

Het is te verwachten dat de Omgevingsvisie het kader wordt voor milieueffectrapportage (m.e.r.) -(beoordelings)plichtige activiteiten en activiteiten met mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden. In die gevallen is het opstellen van een milieueffectrapport (MER) verplicht. De beleidsuitspraken uit de Omgevingsvisie kunnen mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu hebben, waardoor voor de vaststelling van de Omgevingsvisie een milieueffectrapport verplicht is.

Wat is de m.e.r., wat is het MER, wat is het OER en wat is het MOER?
De m.e.r. staat voor 'milieueffectrapportage' en is de procedure waarbinnen een MER wordt opgesteld. Het MER staat voor 'milieueffectrapport' en bevat de resultaten van het onderzoek naar de (milieu)effecten binnen een m.e.r.. Het OER staat voor 'omgevingseffectrapport'. Hierin wordt gekeken naar meer dan alleen de milieueffecten zoals in het MER. Het OER kan worden gezien als een verbrede MER. De sociale en economische effecten worden in het omgevingseffectrapport namelijk ook beoordeeld. Het omgevingseffectrapport dat voor de Omgevingsvisie Maastricht 2040 wordt opgesteld, wordt het 'Maastricht omgevingseffectrapport' genoemd, dat hierna wordt geschreven als MOER.

1.2 Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Als eerste stap in de m.e.r.-procedure om te komen tot het MOER, wordt een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: 'de NRD') vastgesteld. Deze notitie vormt de afbakening van het onderzoek voor het MOER. De NRD beschrijft welke ontwikkelingen worden onderzocht ('reikwijdte') en op welke beoordelingsaspecten deze ontwikkelingen worden beoordeeld en tot welke diepgang ('detailniveau'). De NRD vormt daarmee de basis van het onderzoek, waarvan de resultaten worden beschreven in het MOER. Voorliggend document betreft de NRD voor het MOER van de Omgevingsvisie en vormt daarmee het vertrekpunt van het onderzoek in het kader van de m.e.r.-procedure.

De NRD vormt daarnaast de basis voor participatie met ketenpartners en eenieder die in de Maastrichtse woon- en leefomgeving verblijft of deze beïnvloed. Deze partijen kunnen waardevolle informatie geven over de staat van de Maastrichtse leefomgeving en mogelijke trends en ontwikkelingen in de kwaliteit van de Maastrichtse leefomgeving. Deze informatie zal via inspraak in het onderzoek worden meegenomen. De resultaten van het onderzoek worden in het MOER vastgelegd. Dit MOER zal gelijktijdig met de ontwerp-Omgevingsvisie Maastricht 2040 ter inzage worden gelegd. Naar verwachting in 2024.

1.3 Leeswijzer

Deze NRD is opgebouwd uit de volgende onderdelen:
Hoofdstuk 2: De Omgevingsvisie Maastricht 1.0
Hoofdstuk 3: De te actualiseren Omgevingsvisie
Hoofdstuk 4: Het Maastrichts omgevingseffectrapport (MOER)
Hoofdstuk 5: Wat wordt er onderzocht in het MOER?
Hoofdstuk 6: Wat zijn de vervolgstappen na de NRD?

Aan het eind is een begrippenlijst opgenomen met per begrip een uitleg wat het begrip betekent.

2 De Omgevingsvisie Maastricht 1.0

2.1 Thema's uit de huidige Omgevingsvisie

Zoals in de inleiding benoemd werkt de Gemeente Maastricht aan het actualiseren van de huidige Omgevingsvisie. Als antwoord op de ontwikkelingen en algemene opgaven die op Maastricht afkomen, kiest de gemeente in de huidige Omgevingsvisie ervoor om in de fysieke leefomgeving gericht te werken aan drie thema's. De thema's zijn integraal van aard en bieden een handelingsperspectief voor bewoners, organisaties en diverse beleidssectoren om hieraan bij te dragen.

1. **(Eu)regionale netwerkfunctie**: het versterken van de (Eu)regionale netwerkfunctie van Maastricht, ten behoeve van de sociale en economische vitaliteit van de stad en (Eu)regio;
2. **Gezond & leefbaar**: het investeren in een toekomstbestendige leefomgeving die gezond en leefbaar is voor alle gebruikers van de stad: bewoners, werkers en bezoekers; en
3. **Beleving & ontmoeting**: het in stand houden en uitbreiden van plekken waar beleving en ontmoeting een bijdrage leveren aan de aantrekkelijkheid van Maastricht.

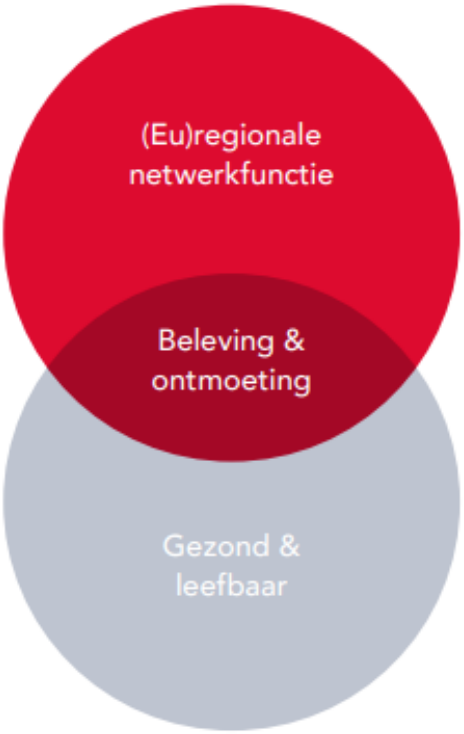

2.2 Trends, ontwikkelingen en opgaven

De huidige Omgevingsvisie start vanuit een analyse van de trends en ontwikkelingen in Maastricht. Zo wordt er ingegaan op de bevolkingsomvang en –samenstelling (demografie), economie en werkgelegenheid, het (samen)leven van burgers, energie, klimaat en mobiliteit, het functioneren van het openbaar bestuur en de technologie. Op basis daarvan wordt een aantal opgaven geformuleerd waar de stad Maastricht in de periode tot 2040 voor staat. De belangrijkste vijf zijn:

1. Het versterken van de agglomeratiekracht van de (Eu)regio;
2. Werken aan een inclusieve samenleving, waarin iedereen mee kan doen;
3. Anticiperen op de gevolgen van klimaatverandering;
4. Vormgeven van de transitie naar een CO_2-neutrale samenleving; en
5. Verbeteren van de relatie tussen de overheid en samenleving.

3 De te actualiseren Omgevingsvisie

3.1 Aanleiding en doel Omgevingsvisie en MOER

De Omgevingsvisie

Op 1 januari 2024 wordt de Omgevingswet ingevoerd. De Gemeente Maastricht werkt aan het actualiseren van de huidige 'Omgevingsvisie Maastricht 2040'. Actualisatie is onder meer nodig omdat er nieuwe stads-, economische en sociale visies door de gemeenteraad zijn vastgesteld.

De Omgevingsvisie van Maastricht schetst een toekomstbeeld voor de fysieke leefomgeving, waarin integrale keuzes over de inrichting van gebieden worden gemaakt. Het hoofddoel van het omgevingsbeleid is erop gericht de kwaliteit van leven van de inwoners van Maastricht te verbeteren.

Het MOER

Tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de Omgevingsvisie (in wording) een structuurvisie zoals bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening[1]. De Wet milieubeheer[2] schrijft voor dat voor een structuurvisie een m.e.r.-procedure uitgevoerd moet worden als het kaderstellend is voor toekomstige m.e.r.-plichtige of m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten. Zo is de Omgevingsvisie kaderstellend voor onder meer woningbouw en mogelijk andere ruimtelijke ontwikkelingen die gezamenlijk gezien kunnen worden als stedelijk ontwikkelingsproject. De verplichting tot een m.e.r.-procedure geldt ook als een structuurvisie onderdelen bevat waarvoor op grond van de Wet natuurbescherming met een Passende beoordeling uitgesloten moet worden dat er verstorende effecten in Natura 2000-gebieden optreden[3].

Bij de uitwerking van de Omgevingsvisie zet de gemeente Maastricht in op een proces met regelmatige interactie tussen het uitwerken van de Omgevingsvisie en het opstellen van het MOER. De Omgevingsvisie beschrijft wat de ambities voor 2040 zijn, wat de gemeente op hoofdlijnen gaat doen en hoe het beleid daar invulling aan gaat geven. Het MOER beschrijft de kwaliteiten van de leefomgeving de gevolgen van het beleid op de leefomgeving en of het beleid bijdraagt aan het halen van de gestelde ambities. De interactie tussen beide bestaat uit regelmatige wederzijdse terugkoppeling tussen de beleidsontwikkeling aan de ene kant (Omgevingsvisie) en de gevolgen ervan voor de leefomgeving aan de andere kant (MOER). Op deze manier wordt het MOER gebruikt om beleid aan te scherpen, om beleidskeuzes te maken en om te analyseren of de ambities van de gemeente Maastricht gehaald worden.

Daarnaast wil de gemeente Maastricht het MOER ook gebruiken als basis voor het monitoren en bijsturen van het beleid tijdens de uitvoering. Daarbij wordt verder gekeken dan de effecten op het milieu, zoals meestal gebruikelijk is in milieueffectrapporten. Dit is omdat het beleid in de Omgevingsvisie de menselijke leefomgeving als geheel omvat, dus zowel milieu, economisch als sociaal. Dit alles vraagt om een aanpak met een breed georiënteerd proces dat de afzonderlijke beleidsterreinen overstijgt.

[1] *Wet ruimtelijke ordening, artikel 2.2.*
[2] *Wet milieubeheer, artikel 7.2 lid 2*
[3] *Wet milieubeheer, artikel 7.2a lid 1*

3.2 Omgevingsvisie: proces en resultaten tot nu toe en vervolg

In 2020 heeft de Gemeente Maastricht de ‘Omgevingsvisie Maastricht 2040’ vastgesteld, die ingaat op hoe zij de fysieke leefomgeving van Maastricht willen ontwikkelen en beheren tot 2040. Deze Omgevingsvisie is vastgesteld als structuurvisie. Met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet in januari 2024, is de gemeente Maastricht verplicht om een Omgevingsvisie vast te stellen. De afgelopen jaren heeft de gemeente Maastricht meerdere visies vastgesteld die relevant zijn voor de Omgevingsvisie en een plek krijgen in de Omgevingsvisie. Daarom wordt de Omgevingsvisie Maastricht 2040 geactualiseerd.

Deze actualisatie zal voortborduren op de ‘Omgevingsvisie Maastricht 2040’ zoals deze in 2020 is vastgesteld. De gemeenteraad heeft destijds een aantal punten concreet meegegeven ter verwerking in de actualisatie. In overeenstemming met het raadsbesluit zullen de onlangs vastgestelde stadsvisie, sociale visie, economische visie en diverse nieuwe beleidsnota’s (o.a. de nieuwe woonprogrammering) verwerkt worden in de huidige Omgevingsvisie. Daarnaast gaat het om (nieuwe) nationale en regionale beleidstukken (bijv. het ontwikkelperspectief Panorama Zuid-Limburg) die richtinggevend zijn voor de Omgevingsvisie van Maastricht. Ook zal er op onderdelen geconcretiseerd worden, zodat de Omgevingsvisie een concrete strategie is voor de korte en middellange termijn met een uitnodigend en richtinggevend perspectief voor de lange termijn dat aansluit op lopende visie- en gebiedsprocessen. Doel is om daarbij ook aan te sluiten bij het gebiedsgericht werken dat de gemeente heeft ingevoerd. Denk daarbij aan het schetsen van de kaders, die via de zogenaamde stadsdeelprogramma’s verder zullen worden ingevuld. Bij het opstellen van de Omgevingsvisie wordt gebruik gemaakt van participatie om de wensen, zorgen, belangen en ideeën van bewoners, partners en anderen op te halen. De uitkomst hiervan zal worden meegenomen en meegewogen in de Omgevingsvisie. Tot slot vormt de Omgevingsvisie ook een kader voor vervolgplannen, zoals het Omgevingsplan Maastricht.

3.3 Participatie

Participatie en het opstellen van een Omgevingsvisie zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Gedurende het actualisatieproces van de Omgevingsvisie worden twee vormen van participatie toegepast:

MEEpraten

Het brede participatieproces gaat over meepraten, om daarbij meningen, ervaringen en ideeën mee te kunnen nemen bij het actualisatieproces. Door de stad te laten meepraten komen meningen, standpunten en belangen helder in beeld. De stad helpt bij de besluitvorming. Deze vorm van participatie gaat gelden voor het algehele participatieproces, met uitzondering van het burgerberaad[4].

MEEbeslissen

Dit gaat over de mogelijkheid voor anderen om bij te dragen aan de besluitvorming. Het college en de raad kiezen bij meebeslissen om geadviseerd te worden over de te nemen beslissing over een belangrijk thema uit de Omgevingsvisie. Enkel in geval van zwaarwegende redenen kan het college en/of de raad besluiten van dit advies af te wijken bij de besluitvorming. Deze vorm van participatie gaat gelden voor het burgerberaad.

[44] Het burgerberaad bestaat uit een zo divers mogelijke groep mensen die een afspiegeling vormt van de bevolking in Maastricht. Een grote groep mensen die in Maastricht woonachtig zijn krijgen op basis van loting een brief, en vervolgens kunnen ze zich aanmelden. Binnen deze groep van aanmelders zal er een tweede loting plaatsvinden zodat maximaal 100 mensen als brede vertegenwoordiging van het ecosysteem van Maastricht over een belangrijk onderwerp een of meerdere adviezen kan opstellen. Dit zal vervolgens aan college en raad worden aangeboden. Het burgerberaad vormt een nieuwe vorm van participatie en laat burgers (het burgerberaad) meedoen in de lokale politiek.

4 Het Maastrichtse omgevingseffectrapport (MOER)

4.1 Interactie Omgevingsvisie en MOER

Naast de wettelijke verplichting wil de Gemeente Maastricht het MOER gebruiken om meerwaarde te creëren bij de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie. Dit wordt gedaan door de verschillende stappen van de Omgevingsvisie en het MOER aan elkaar te linken, zodat weloverwogen keuzes gemaakt kunnen worden. Op welke manier dit gebeurt, is te zien in figuur 1. Met deze werkwijze worden de uitkomsten van het MOER gebruikt om de Omgevingsvisie tussentijds aan te scherpen. Het MOER bestaat uit verschillende stappen, welke hieronder verder worden toegelicht.

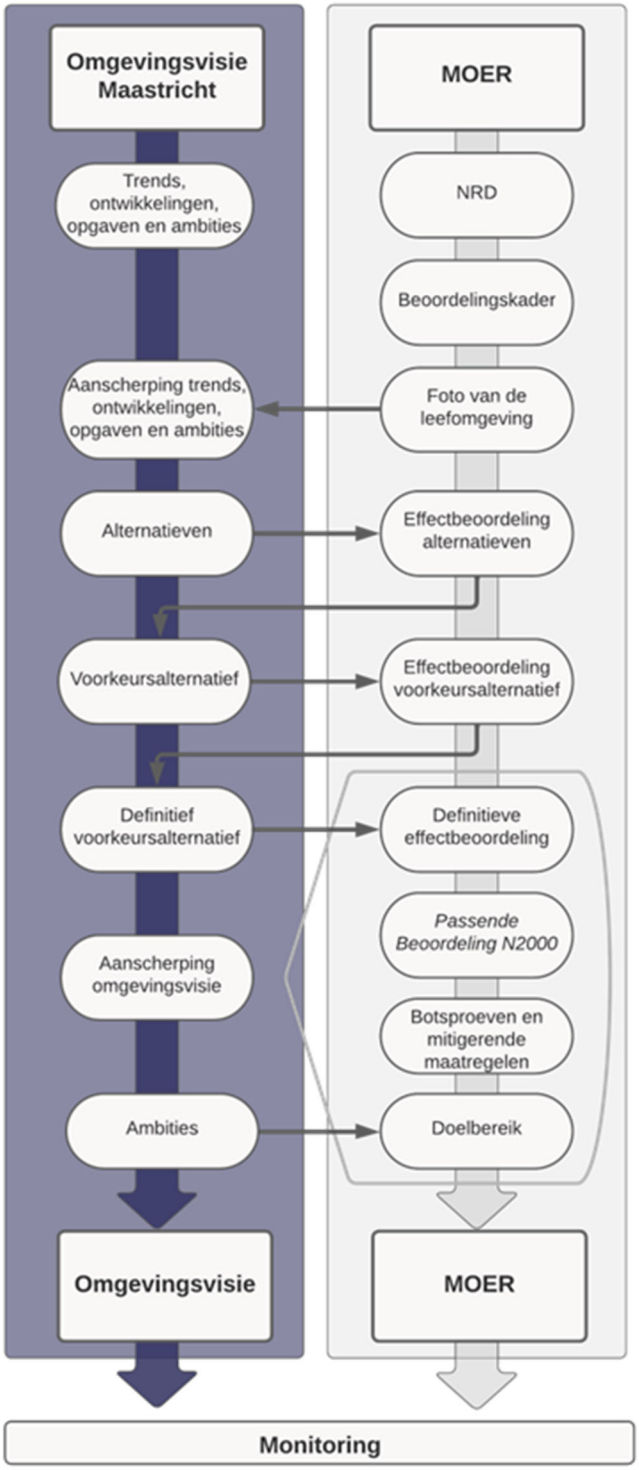

Figuur 1 Interactie Omgevingsvisie en m.e.r.-procedure

De NRD
De NRD beschrijft welke onderscheidende alternatieven in het MOER onderzocht gaan worden (‘reikwijdte’). Daarnaast geeft de NRD informatie over welke beoordelingsaspecten onderzocht gaan worden, de manier waarop en met welke diepgang (‘detailniveau’) dat gebeurt. Dit is nader uitgewerkt in hoofdstuk 5.

Het beoordelingskader
In het beoordelingskader staan de beoordelingsaspecten uit de NRD die in het MOER beoordeeld gaan worden. Het beoordelingskader vormt een nadere uitwerking van de beoordelingsaspecten, zoals de verschillende indicatoren en bronnen die geraadpleegd worden per beoordelingsaspect. Het beoordelingskader vormt daarmee een gedetailleerd kader voor het onderzoek van het MOER.

De 'foto van de leefomgeving’
De ‘foto van de leefomgeving’ beschrijft de huidige situatie en autonome ontwikkeling (de referentiesituatie) tot 2040 voor alle beoordelingsaspecten uit het beoordelingskader. De autonome ontwikkeling wordt gevormd door de trends, ontwikkelingen en het bestaande beleid. De ‘foto van de leefomgeving’ wordt opgesteld op basis van de best beschikbare actuele informatie, data en toekomst-prognoses met een doorkijk naar het jaar 2040.

De ‘foto van de leefomgeving’ laat zien op welke vlakken de kwaliteit van de leefomgeving ‘op orde’ is en op welke vlakken er naar verwachting problemen en knelpunten optreden. Met name dat laatste is belangrijke informatie voor de aanscherping van de Omgevingsvisie.

Met deze informatie kunnen de trends en ontwikkelingen en ontwikkelrichtingen voor de Omgevingsvisie aangescherpt en verduidelijkt worden. Het verschil tussen de bestaande situatie en autonome ontwikkeling (verwachte kwaliteiten bij voortzetting van huidig beleid) laat zien welke opgave er ligt voor de toekomst van Maastricht. De foto van de leefomgeving vormt daarmee het vertrekpunt voor de vormgeving van nieuw strategisch beleid, dat wordt uitgewerkt in de Omgevingsvisie.

Effectenbeoordeling alternatieven en het voorkeursalternatief
Om te komen tot de definitieve invulling van de Omgevingsvisie Maastricht, moeten diverse beleidskeuzes worden afgewogen, bijvoorbeeld op het gebied van energie, wonen, groen of gezondheid. Deze keuzemogelijkheden, die ook wel beschouwd kunnen worden als alternatieven, worden in de m.e.r.-procedure nader onderzocht. Op basis van het beoordelingskader wordt in beeld gebracht hoe deze beleidskeuzes (ofwel: alternatieven) effect hebben op de diverse beoordelingsaspecten ten opzichte van de autonome ontwikkeling. Ook wordt hiermee inzichtelijk hoe de alternatieven van elkaar verschillen wat betreft de effecten op de beoordelingsaspecten. De invloed van de beleidskeuze op het al dan niet halen van beleidsdoelstellingen wordt hiermee in beeld gebracht. De resultaten worden vastgelegd in het MOER Hiermee levert het MOER waardevolle informatie voor de beleidsmatige keuzes die bij voorkeur uiteindelijk in de Omgevingsvisie worden opgenomen. Deze beleidsmatige keuzes worden het ‘voorkeursalternatief’ genoemd. Ook de effecten van dit alternatief worden aan de hand van het beoordelingskader op de verschillende beoordelingsaspecten in beeld gebracht.

Passende beoordeling: effecten op Natura 2000-gebieden in beeld
Gemeente Maastricht legt in haar Omgevingsvisie Maastricht 2040 het ruimtelijk beleid vast voor de periode tot 2040. In de m.e.r.-procedure wordt onderzocht of dit beleid uitvoerbaar is. In dat kader is in deze NRD op hoofdlijnen (voortoetsniveau) bepaald of een passende beoordeling uitgevoerd moet worden. De Wet natuurbescherming schrijft namelijk voor dat wanneer een activiteit of plan significant negatieve effecten kan hebben op een Natura 2000-gebied een passende beoordeling moet worden opgesteld. Bij deze beoordeling wordt niet alleen gekeken naar de gevolgen van de activiteit zelf, maar ook naar de gevolgen die de activiteit in combinatie met andere activiteiten of plannen heeft. Het nieuwe plan kan alleen worden vastgesteld wanneer op grond van de passende beoordeling is vastgesteld dat de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied niet onevenredig zullen worden aangetast.

Doelbereik en botsproeven
In het MOER worden de effecten van de beleidskeuzes (de alternatieven) in beeld gebracht en beoordeeld in welke mate ze bijdragen aan het halen van beleidsdoelstellingen. Hoewel de Omgevingsvisie streeft naar consistentie in ambities en doelen, kunnen beleidskeuzes strijdig zijn met sommige beleidsdoelen. Daarom wordt in het MOER met zogenaamde ‘botsproeven’ beoordeeld in hoeverre er ruimtelijk gezien conflicten ontstaan door uitvoering van nieuw beleid. Van daaruit kunnen dan conclusies getrokken worden in hoeverre beleidsuitspraken onderling verenigbaar of onderling strijdig zijn met elkaar.

Deze botsproeven worden interactief gedaan: nieuw beleid en keuzes die nog voorliggen worden in het MOER beoordeeld, de uitkomsten daarvan worden gebruikt om het nieuwe beleid aan te scherpen, keuzes te maken of te concretiseren. Aangescherpt beleid wordt vervolgens weer in het MOER beoordeeld op effecten en het halen van ambities.

Het MOER: een omgevingseffectrapport voor de Omgevingsvisie van Maastricht
Het MOER levert de informatie die nodig is voor een zorgvuldig besluit over de Omgevingsvisie, waarbij alle relevante belangen van de leefomgeving (waaronder die van het milieu, maar in dit geval ook die van mens en economie) en de onderlinge strijdigheid tussen beleidsdoelen zijn meegewogen. Daarnaast beschrijft en verantwoordt het MOER de resultaten van het proces van de totstandkoming van de

Omgevingsvisie te komen. Het MOER en de Omgevingsvisie zullen worden gebruikt om de effecten van het beleid te monitoren.

Rad van de leefomgeving

In het MOER worden de resultaten uit de 'foto van de leefomgeving' weergegeven in het 'rad van de leefomgeving'. Dit rad geeft de kwaliteiten van leefomgevingsaspecten weer, nu en in de toekomst (zie figuur 2 voor een voorbeeld). Het laat zien waar de leefomgeving 'op orde' is, wat de trends in leefomgevingskwaliteiten zijn en op welke vlakken er in de toekomst verslechteringen of problemen te verwachten zijn. Het is daardoor een goed hulpmiddel bij het structuren en formuleren van opgaven en ambities voor de Omgevingsvisie. Effecten van nieuw beleid kunnen er vervolgens ook in geprojecteerd worden. Zo wordt duidelijk in welke mate nieuw beleid tot veranderingen in de autonome trends en het behalen van ambities kan leiden.

Onderstaand rad van de leefomgeving geeft een voorbeeld van de huidige staat van de leefomgeving weer en een mogelijke autonome ontwikkeling tot 2030.

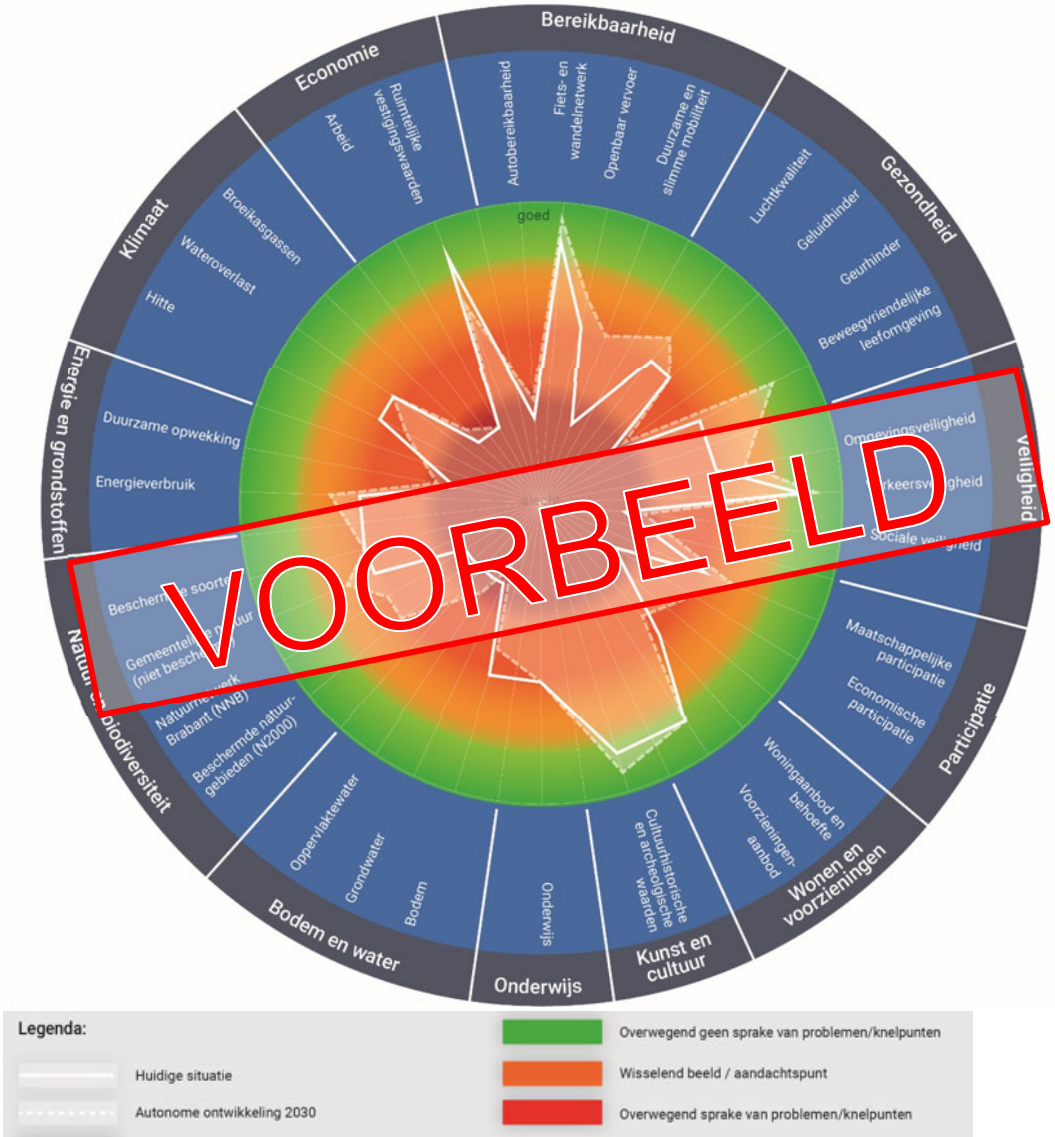

Figuur 2 Voorbeeld van een rad van de leefomgeving

4.2 Abstractieniveau MOER sluit aan bij Omgevingsvisie

Vanwege de lange termijn van de Omgevingsvisie (zichtjaar 2040), heeft het beleid in een Omgevingsvisie meestal een abstract karakter. In de effecten van dat beleid zitten daardoor onzekerheden. In hoeverre verwachte effecten daadwerkelijk optreden is vooral afhankelijk van de (nu nog onbekende) verdere uitwerking van de Omgevingsvisie in programma's en gebiedsspecifieke uitwerkingen die zich op de kortere termijn richten. De beoordeling van effecten in het MOER sluit aan op het abstractieniveau van de Omgevingsvisie. Daarom worden de effecten van het voorgenomen beleid uit de Omgevingsvisie in het MOER beschreven in termen van kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten.

4.3 Monitoring van de Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie heeft in beginsel een onbeperkte looptijd. De ruimtelijke keuzes in de Omgevingsvisie vormen een kader voor toekomstige programma's (thematisch of gebiedsgericht), verdere uitwerking van beleid en het Omgevingsplan Maastricht.

Om in beeld te krijgen of de uitwerking van het beleid daadwerkelijk leidt tot een betere kwaliteit van de leefomgeving, moet er periodiek informatie over de toestand van de leefomgeving en de resultaten van het tot dan uitgevoerde beleid beschikbaar zijn. Met het voortschrijdend inzicht dat daaruit volgt kan uitwerking en bijsturing gegeven worden aan de Omgevingsvisie. Op deze manier ontstaat er een gesloten beleidscyclus (zie figuur 3):

- Beleidsontwikkeling (Omgevingsvisie);
- Beleidsdoorwerking (uitwerking van de Omgevingsvisie in programma's en andere instrumenten);
- Uitvoering (ontwikkeling concrete besluiten/regels en ander instrumentarium en toepassing daarvan);
- Terugkoppeling (resultaten van monitoring evalueren op hun betekenis voor nieuwe beleidscyclus).

Figuur 3: Beleidscyclus Omgevingswet

De Omgevingsvisie gaat uit van het zichtjaar 2040. Voor het bepalen van de effecten wordt daarom eveneens uitgegaan van het jaar 2040. De Omgevingsvisie wordt een strategisch document met keuzes op hoofdlijnen. Onderdeel van de strategische keuzes is ook hoe beleid van de Omgevingsvisie wordt uitgewerkt in programma's en andere instrumenten en op welke termijn. In de programma's wordt opgenomen hoe het beleid vorm zal krijgen, hoe de gemeente Maastricht daarin wil sturen en welke acties de gemeente Maastricht daarbij onderneemt. Uitwerking van beleid zal leiden tot vervolgbesluitvorming voor ruimtelijke ontwikkeling. Als daarbij aanzienlijke omgevingseffecten worden verwacht, wordt ter ondersteuning van de besluitvorming daarover opnieuw een m.e.r.-procedure gestart.

De gemeente Maastricht zal als onderdeel van het doorlopen van de beleidscyclus het instrument van monitoring in te zetten. Dat betekent dat informatie over de toestand van de leefomgeving in de fasen van de beleidscyclus wordt ingezet en meegewogen.

De Gemeente Maastricht wil het MOER kunnen gebruiken als basis voor het monitoren en bijsturen van het beleid tijdens de uitvoering. Voor het MOER betekent dit dat:

- De huidige situatie ('foto van de leefomgeving') zodanig wordt vormgegeven dat periodieke actualisatie aan de hand van uitkomsten van monitoring mogelijk is;
- Indicatoren van monitoring moeten aansluiten op het beoordelingskader voor het MOER;
- Eventuele vervolg-MOER'en bij de uitwerking van het beleid van de Omgevingsvisie qua vorm en inhoud aansluiten op het MOER bij de Omgevingsvisie;
- Groot belang van navolgbaarheid en reproduceerbaarheid van gegevens kwaliteiten in de foto van de leefomgeving en effectscores. Op die manier kan toekomstig onderzoek op een gelijke manier herhaald worden.

5 Wat wordt er onderzocht in het MOER?

5.1 Kwaliteiten leefomgeving, effecten nieuw beleid en doelbereik

Het MOER brengt in beeld:

- De staat van en trends in de Maastrichtse leefomgeving, nu en bij ongewijzigd beleid in 2040: dit laat de kwaliteiten van de leefomgeving zien, waar het ‘op orde’ is en waar er nu en bij bestaand, ongewijzigd beleid opgaven (tekorten of problemen) verwacht worden. Dit wordt gedaan aan de hand van de foto van de leefomgeving (welke weergegeven wordt in het rad van de leefomgeving). De verwachte ontwikkeling van de Maastrichtse leefomgeving bij ongewijzigd beleid wordt in het MOER de 'autonome ontwikkeling' genoemd.
- De effecten van het nieuwe beleid op de voorziene staat van de leefomgeving in 2040: dit laat zien wat de verwachte gevolgen zijn van het nieuwe beleid van de Omgevingsvisie en in welke mate dat de kwaliteiten van de leefomgeving beïnvloedt en of de opgaven opgelost worden. Om dit te kunnen beoordelen moet de Omgevingsvisie voldoende concrete beleidsuitspraken bevatten die nieuw zijn en waar een relatie met de (fysieke) leefomgeving mee gelegd kan worden.
- De mate waarin nieuw beleid bijdraagt aan het behalen van doelstellingen van de Omgevingsvisie (‘doelbereik’): dit laat zien in hoeverre verwacht wordt dat het nieuwe beleid bijdraagt aan het halen van de ambities die met de Omgevingsvisie nagestreefd worden.

5.2 Beoordelingsaspecten die worden onderzocht

De kwaliteiten van de leefomgeving en de effecten van de Omgevingsvisie worden in beeld gebracht aan de hand van een beoordelingskader met leefomgevingsthema’s. Naast de aspecten binnen het domein van de Omgevingswet (de fysieke leefomgeving), bevat het beoordelingskader ook sociale en economische aspecten. Met een dergelijk breed beoordelingskader kan het MOER daadwerkelijk bijdragen aan een goede weging van alle belangen in de Omgevingsvisie. Het beoordelingskader zal voldoende breed zijn om de staat van de leefomgeving, opgaven en het behalen van doelstellingen goed te kunnen duiden.

Aan de hand van bovenstaande uitgangspunten is in onderstaande Tabel 1 een eerste aanzet gegeven voor een beoordelingskader voor het beoordelen van de effecten van de Omgevingsvisie. Daarbij is van belang dat het zowel toepasbaar is in de beoordeling van kwaliteiten van de leefomgeving en effecten van nieuw beleid, als voor de beoordeling van de mate van doelbereik. Het beoordelingskader wordt gaandeweg het opstellen van het MOER verder aan-en ingevuld, en afgestemd met het door de gemeente te ontwikkelen dashboard met leefomgevingsthema’s en -indicatoren die in de Omgevingsvisie een plek krijgen. Belangrijk punt bij de totstandkoming van het beoordelingskader is de navolgbaarheid en reproduceerbaarheid van leefomgevingskwaliteiten en effectscores. Daarvoor is per indicator een duidelijke en navolgbare schaallat nodig en een toelichting hoe de uitkomsten van indicatoren beoordeeld horen te worden (wanneer is een uitkomst positief of negatief). Deze duidelijke en navolgbare schaallat wordt tegelijk met het uitwerken van het beoordelingskader bepaald.

Tabel 1: Samenvatting van het beoordelingskader

Laag	Thema	Aspect
People - Veilige, gezonde en fysieke leefomgeving	Milieu	Trillingshinder
		Geluidshinder
		Luchtkwaliteit
		Geurhinder
	Gezond gedrag	Actieve en sociale leefomgeving (beweging en mentale gezondheid)
	Veiligheid	Overstromingsveiligheid
		Externe veiligheid
	Welzijn	Maatschappelijke basisvoorzieningen
		Sociale veiligheid
Planet - Goede omgevingskwaliteit	Bodem	Bodem en grondwaterkwaliteit
	Water	Oppervlaktewater
		Wateroverlast door hemelwater
	Natuur	Beschermde natuurgebieden/ Natura 2000
		Ecologische verbondenheid
		Stedelijk groen
	Landschap en cultureel erfgoed	Landbouw en landschap
		Omgevingskwaliteit (architectuur en stedenbouw)
		Archeologie en erfgoed
	Klimaat, energie en grondstoffen	Warmtetransitie
		Broeikasgassen
		Hittestress
		Grondstoffen en circulariteit
		Duurzame energieopwekking
Profit - Economische omgeving	Economische vitaliteit	Vrijetijdseconomie, cultureel aanbod en detailhandel
		Arbeidsmarkt
		Kennis en innovatie
		Werklocaties en bedrijvigheid
	Wonen	Woningaanbod en -behoefte
	Mobiliteit	Verkeersveiligheid
		Bereikbaarheid
		Duurzame en slimme mobiliteit

Hoewel de Omgevingsvisie streeft naar consistentie in beleidskeuzes en -doelen, kunnen ze ook strijdig zijn met elkaar. Daarom wordt in het MOER ook beoordeeld in hoeverre er risico's zijn dat nieuwe beleidsuitspraken tot strijdigheid in doelbereik leidt. Van daaruit kunnen dan conclusies getrokken worden in hoeverre de ambities en beleidsuitspraken onderling verenigbaar zijn of onderling strijdig zijn met elkaar.

5.3 Alternatieven

Zoals beschreven in paragraaf 5.1 wordt in het proces van totstandkoming van de Omgevingsvisie zowel de staat van en trends van de Maastrichtse leefomgeving beschouwd bij ongewijzigd beleid (de 'autonome ontwikkeling' genoemd) als de effecten van nieuw beleid op de Maastrichtse leefomgeving. Om dit nieuwe beleid vorm te geven worden in het kader van de MOER twee alternatieven beschouwd. Deze alternatieven bevatten ieder een unieke beleidsmatige invulling voor de opgaven waar de gemeente Maastricht komende jaren voor staat. Deze opgaven kennen ieder een eigen ruimteclaim binnen de gemeente, waarvoor steeds in twee uitersten van beleid invulling kan worden gegeven. Deze uitersten voor de opgaven worden in twee alternatieven samengebracht. Deze alternatieven worden net als de autonome ontwikkeling getoetst aan het beoordelingskader. Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt hoe de alternatieven ten opzichte van elkaar scoren. Ook wordt hiermee inzichtelijk hoe de alternatieven bijdragen aan het behalen van de beleidsdoelstellingen ten opzichte van de situatie waarin er geen beleidswijzigingen worden doorgevoerd. Hiermee levert het MOER waardevolle informatie voor de keuze van het te voeren beleid, welke wordt uitgewerkt in een voorkeursscenario, die uiteindelijk als de beleidsmatige invulling in de Omgevingsvisie wordt opgenomen.

5.4 Abstractieniveau MOER sluit aan bij Omgevingsvisie

Vanwege de lange termijn waar de Omgevingsvisie op toeziet, hebben beleidsuitspraken in een Omgevingsvisie over het algemeen een abstract karakter. In de effecten van dat beleid zitten daardoor onzekerheden. In hoeverre verwachte effecten daadwerkelijk optreden is vooral afhankelijk van de (nu nog onbekende) verdere uitwerking van de Omgevingsvisie in programma’s en gebiedsspecifieke uitwerkingen die zich op de kortere termijn richten. De beoordeling van effecten in het MOER sluit aan bij het abstractieniveau van de Omgevingsvisie. Daarom worden de effecten van de Omgevingsvisie in het MOER beschreven in termen van kansen op positieve effecten en risico’s op negatieve effecten.

6 Wat zijn de vervolgstappen na de NRD?

6.1 Proces en tijdspad Omgevingsvisie

Gedurende de actualisatie van de Omgevingsvisie zal een breed participatieproces worden opgezet. Daarbij is sprake van twee vormen van participatie, namelijk MEEpraten en MEEbeslissen, zie ook paragraaf 3.3. MEEpraten gaat gelden voor het bredere participatieproces, MEEbeslissen gaat gelden voor het burgerberaad als pilot binnen het participatieproces Omgevingsvisie.

Het proces ziet er op hoofdlijnen als volgt uit.

- Op 21 juni zal er een stadsbrede bijeenkomst plaatsvinden over de Omgevingsvisie;
- Na de zomer 2023 zullen er bijeenkomsten plaatsvinden in de 7 stadsdelen over de geactualiseerde Omgevingsvisie en de uitkomsten van de stadsbrede bijeenkomst;
- Na de zomer 2023 zal er een burgerberaad plaatsvinden over het thema veerkracht in relatie tot de actualisatie Omgevingsvisie;
- Tot slot resulteert dit in een eindbijeenkomst over het burgerberaad en de brede participatie. Vervolgens zal de input verwerkt worden en zal daarna het definitieve besluitvormingstraject starten.

Buiten het participatieproces van MEEpraten en MEEbeslissen is op de actualisatie van de Omgevingsvisie de afdeling 3.4 uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. De Awb schrijft onder andere voor dat de Omgevingsvisie voor 6 weken ter inzage wordt gelegd waarbij eenieder de mogelijkheid heeft om een zienswijze in te dienen op de Omgevingsvisie.

Bij het nemen van een definitief besluit door college en raad wordt het college en de raad geïnformeerd over de wijze waarop de omgeving bij de voorbereiding is betrokken en wat met de resultaten uit het participatieproces is gedaan. Bij de besluitvorming zal vervolgens het college ingaan op de input zoals deze verkregen is tijdens zowel het participatieproces, alsmede hoe de inspraak in de Omgevingsvisie is verwerkt. Hiermee is voor iedereen helder wat is ingebracht, en of en op welke wijze deze inbreng een plek in de Omgevingsvisie heeft gekregen.

De gemeente streeft ernaar om in medio 2024 de ontwerp-Omgevingsvisie gereed te hebben. Deze ontwerp-Omgevingsvisie wordt na instemming van het college ter inzage gelegd. Na de zienswijzeprocedure zal de Omgevingsvisie aan de gemeenteraad worden aangeboden ter besluitvorming.

6.2 Proces en tijdspad m.e.r.-procedure

Op de m.e.r.-procedure is de door afdeling 3.4 uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. Dit betekent dat voor de m.e.r.-procedure om te komen tot het MOER voor de Omgevingsvisie in lijn met de wettelijke vereisten de volgende stappen worden doorlopen:

1. *Openbare kennisgeving van het voornemen door bevoegd gezag*
   De m.e.r.-procedure start met een bekendmaking van het voornemen via een openbare kennisgeving en publicatie van voorliggende NRD. Hiermee wordt eenieder geïnformeerd dat een m.e.r.-procedure wordt voorbereid en wat de afbakening wordt van het onderzoek (de MOER). De bekendmaking vindt plaats via de Staatscourant en huis-aan-huisbladen. Iedereen kan de NRD inzien op het gemeentehuis en via de gemeentelijke website. Eenieder kan binnen zes weken na de bekendmaking reageren op deze NRD met een zienswijze.

2. *Raadplegen betrokken ketenpartners over reikwijdte en detailniveau van het MOER en advies reikwijdte en detailniveau*
   Bij de planvorming betrokken bestuursorganen en organisaties worden actief geraadpleegd over de reikwijdte en het detailniveau van het MOER. Deze adviezen worden samen met de ingebrachte zienswijzen meegenomen in de vaststelling van de definitieve NRD, ofwel de onderzoeksopzet voor het MOER.

3. *Opstellen van het MOER*
   Wanneer de NRD is vastgesteld, wordt het proces direct vervolgd met het opstellen van het MOER. Het opstellen van het MOER loopt gelijk met de uitwerking van de Omgevingsvisie.

4. *Ter inzage leggen van het MOER en ontwerp-Omgevingsvisie*
   Het MOER wordt samen met de ontwerp-Omgevingsvisie zes weken ter inzage gelegd. Iedereen wordt in deze zes weken in de gelegenheid gesteld zienswijzen in te dienen op het MOER. De Commissie voor de m.e.r. toetst in deze periode de kwaliteit van het MOER en beoordeelt of de juiste (milieu)informatie aanwezig is om een besluit over de Omgevingsvisie te kunnen nemen.

5. *Besluit en vervolg*
   De Omgevingsvisie en het MOER worden vastgesteld door het bevoegd gezag, zijnde de gemeenteraad van Maastricht.

6.3 Participatie bij de NRD

Formele participatie

Het is verplicht om de NRD formeel ter inzage te leggen. Tijdens de periode van de terinzagelegging kan iedereen reageren op de NRD. De NRD wordt zes weken ter inzage gelegd, van vrijdag 19 mei tot en met vrijdag 30 juni 2023. Tijdens deze periode kan eenieder reageren op de aanpak van het MOER voor de Omgevingsvisie zoals beschreven in deze NRD. De wijze waarop een reactie kan worden ingediend is beschreven in de bekendmaking.

Onverplichte participatie

In het kader van voorliggende NRD is met diverse ketenpartners overleg gevoerd. De opmerkingen uit deze overleggen zijn meegenomen in het proces voor de totstandkoming van de NRD, de Omgevingsvisie en de uitwerking van het beoordelingskader. Met de volgende ketenpartners is in deze eerste overleggen gesproken:

- Brandweer/Veiligheidsregio
- CMNE
- Enexis
- GGD
- Waterschap Limburg

Met de Provincie Limburg en de Gemeente Eijsden-Margraten zal nog een overleg plaatsvinden voor de vaststelling van de definitieve NRD.

Naast overleggen met de ketenpartners zullen de inwoners van Maastricht worden geïnformeerd over de NRD via een informatiebijeenkomst op woensdag 31 mei 2023. Tijdens deze bijeenkomst zal de NRD worden toegelicht en is het voor eenieder mogelijk om op de NRD te reageren en eventueel een zienswijze in te dienen. De ontvangen reacties op de NRD worden gebruikt bij de verdere uitwerking van het MOER.

Gedurende de m.e.r.-procedure zal voor eenieder informatie beschikbaar worden gesteld over de totstandkoming van het MOER en de Omgevingsvisie via de website gemeentemaastricht.nl/omgevingsvisie

Begrippenlijst

Alternatieven
De mogelijke ‘manieren’ waarop het beleid gerealiseerd kan worden. Daarbij gaat het om andere manieren om de doelstellingen gekoppeld aaneen bepaalde activiteit (in aanvaardbare mate) te behalen. De Wet milieubeheer, en vanaf januari 2024 ook de Omgevingswet, stelt dat alleen de alternatieven die redelijkerwijs een rol kunnen spelen in de besluitvorming beschouwd moeten worden.

Autonome ontwikkeling
Ontwikkelingen (meestal op het gebied van de ruimtelijke ordening) die plaatsvinden op basis van ontwikkelingen waarover een besluit is genomen, ongeacht of één van de alternatieven uit het MER gerealiseerd worden.

Beoordelingskader
Set indicatoren waarmee in het MOER beoordeeld wordt:

a) In hoeverre met het beoogde beleid (in dit geval vooral ontwikkelprincipes) de beleidsdoelen worden gehaald ('doelbereik').
b) Wat de effecten van het beleid zijn op de leefomgeving.

Beleidsinstrument
Middel dat een overheid inzet om beleid uit te voeren, bijvoorbeeld: Omgevingsvisie, uitvoeringsprogramma, omgevingsvergunning, subsidieregeling.

Bevoegd gezag
Eén of meer overheidsinstanties die bevoegd zijn om over de activiteit van de initiatiefnemer het besluit te nemen.

Commissie voor de m.e.r.
Een bij wet ingestelde landelijke commissie van onafhankelijke milieudeskundigen. Zij adviseren het bevoegd gezag over de kwaliteit van de informatie in het milieueffectrapport en naar wens ook over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport (of in dit geval het MOER).

Doelstelling (in Omgevingsvisie)
Toestand van de leefomgeving die nagestreefd wordt.

Effect (in het MER (of in dit geval het MOER))
Concreet gevolg van beleid op de leefomgeving uitgedrukt in termen van kansen op positieve effecten of risico’s op negatieve effecten. In het OER wordt het beleid kwalitatief beschouwd, er liggen geen (model)berekeningen aan ten grondslag (kwantitatief).

Kennisgeving
Het openbaar maken van een voornemen om een m.e.r.-procedure te starten en of een m.e.r.-plichtig plan vast te stellen.

NRD
Notitie Reikwijdte en Detailniveau: notitie die beschrijft waar de m.e.r.-procedure wel en niet overgaat (‘reikwijdte’), welke aspecten in het milieueffectrapport (MER, of in dit geval het MOER) onderzocht gaan worden en met welke diepgang (‘detailniveau’).

Omgevingsvisie
Plan waarin de gemeente het beleid voor de leefomgeving op lange termijn vastlegt.

Participatie
Mogelijkheid om informatie te krijgen en op basis daarvan een mening, wensen of bezwaren kenbaar te maken, bijvoorbeeld voor een activiteit waarover door de overheid een besluit zal worden genomen.

M.e.r.
m.e.r. staat voor ‘milieueffectrapportage’ en is de procedure waarbinnen een MER wordt opgesteld.

MER
MER staat voor ‘milieueffectrapport’ en bevat de resultaten van het onderzoek naar de (milieu)effecten binnen een m.e.r. Bij een omgevingsvisie wordt ook de term omgevingseffectrapport (OER) gebruikt. Voor de Maastrichtse OER wordt de afkorting MOER gehanteerd.

Ter inzage leggen
Gedurende een bepaalde periode heeft eenieder de gelegenheid geven om op een voornemen of ontwerpplan te reageren met een zienswijze.

Uitvoeringsprogramma
Programma waarin beleidsdoelstellingen (wat gaan we doen?) worden vertaald naar concrete acties en interventies (hoe gaan we dat doen?)

Zienswijze
Reactie die eenieder aan het bevoegd gezag kan sturen als reactie op de kennisgeving over een voornemen.